

Ylöjärven kaupunki

Kaupunginvaltuusto	§ 149	11.12.2017
Kaupunginhallitus	§ 427	18.12.2017
Kaupunginhallitus	§ 72	18.02.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 28	04.03.2019

Valtuustoaloite joukkoliikenteen työsuhdelipun käyttöönnotosta

734/08.01.00/2017

KAUPVALT 11.12.2017 § 149

"Liikenne on merkittävä kasvihuonekaasujen päästölähde. Toimivalla ja käytetyllä joukkoliikenteellä on merkittävä rooli liikennepäästöjen vähentämisessä. Toimiva joukkoliikenne vapauttaa myös pysäköintitilaa ja vähentää ruuhkia. Toimivan joukkoliikenteen edellytyksenä on riittävä määrä matkustajia.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää, että Ylöjärven kaupunki ottaa käyttöön henkilöstölleen Tampereen seudun joukkoliikenteen työsuhdelipun. Joukkoliikenteen työsuhdelipulla Ylöjärven kaupunki tukee henkilöstönsä työmatkakustannuksia käytettäessä joukkoliikennettä.

Valtaosa Ylöjärven kaupungin toimipisteistä sijaitsee joukkoliikenteen reittien varrella ja työsuhdelippu toimisi myös rekrytointi- ja sitouttamisvälineenä. Samalla Ylöjärven kaupunki näyttäisi esimerkkiä vähäpäästöisemmän ja sujuvan liikenteen puolesta asukkaille, yrityksille ja muille toimijoille.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä"

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KAUPHALL 18.12.2017 § 427

Kaupunginjohtaja ehdottaa:

Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen hallinto- ja talousosastolle lausuntoa varten.

Päätös Hyväksyttiin.

KAUPHALL 18.02.2019 § 72

Ylöjärven kaupunki

Kaupunginvaltuusto	§ 149	11.12.2017
Kaupunginhallitus	§ 427	18.12.2017
Kaupunginhallitus	§ 72	18.02.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 28	04.03.2019

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä on kaupunginvaltuuston kokouksessa 11.12.2017 jättänyt valtuustoaloitteen joukkoliikenteen työsuhdelipun käyttöönotosta.

Työsuhdematkalipusta säädetään tuloverolain (1535/1992) 64 §:n 2 momentissa. Työsuhdematkalipulla tarkoitetaan työnantajan työntekijälleen antamaa joukkoliikenteen henkilökohtaista matkalippua asunnon ja työpaikan välistä matkaa varten. Työsuhdematkalippu voidaan antaa niin sanottuna vapaana etuna, jolloin työnantaja maksaa kaikki lipun kustannukset, tai työnantaja voi periä siitä korvauksen.

Työsuhdematkaliput katsotaan henkilökuntaedun sijaan luontoiseduksi. Verotuksessa luontoisedulla tarkoitetaan työsuhteen perusteella työnantajalta muuna kuin rahana työstä saatavaa vastiketta (palkkaa). Tämän vuoksi luontoisetu onkin aina saajalleen veronalaista ansiotuloa. Lisäksi luontoisetu on yleensä osa palvelussuhteen ehtoja, mistä seuraa kaksi keskeistä eroa henkilökuntaetuuun. Ensinnäkin työnantajan ei tarvitse tarjota luontoisetua tasapuolisesti koko henkilöstölle. Toiseksi työnantaja ei lähtökohtaisesti voi yksipuolisesti päättää luontoisedun poistamisesta, toisin kuin henkilökuntaetujen kohdalla.

Verohallinto asettaa ohjeita myös työmatkalipun hankinnalle. Koska kyseessä on niin sanottu kohdennettu maksuväline, lipun hankinnan on täytettävä tietyt edellytykset, jotta sitä voidaan käyttää verotuetun työsuhdematkalipun järjestämiseen. Lisäksi Verohallinto on antanut ohjeistuksen työsuhdematkalipun verotuskohtelusta irtisanomistilanteessa.

Luontoisetuluonteensa vuoksi työsuhdematkalipun mahdollinen käyttöönotto edellyttää jossain määrin henkilökuntaetuja laajempaa pohdintaa. Ensinnäkin työnantajan tulee määrittellä, ketkä henkilöt tai henkilöstöryhmät kuuluisivat tämän edun piiriin ja millä ehdoilla. Koska harkintavaltaa tässä asiassa on selvästi enemmän kuin henkilökuntaetujen kohdalla, täytyy yhdenvertaisuuslain (1325/2014) ja tasa-arvolain (609/1986) asettamia vaatimuksia punnita huolella. Palkkasyrjintäoletta voi syntyä myös luontoisetujen nojalla.

Toiseksi täytyy määrittellä mahdollisen luontoisedun arvo sekä laskea kustannukset mahdolliset veroseuraamukset huo-

Ylöjärven kaupunki

Kaupunginvaltuusto	§ 149	11.12.2017
Kaupunginhallitus	§ 427	18.12.2017
Kaupunginhallitus	§ 72	18.02.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 28	04.03.2019

mioiden. Ylöjärven kaupungin nykyisellä henkilöstömäärällä ja työnantajien keskimääräisellä verollisella vuosikustannuksella työsuhdematkalipusta kokonaiskustannus tulisi koko henkilöstön kattavalla edulla olemaan noin 500 000 € vuodessa. Todellisia kustannuksia laskettaessa tulee kuitenkin huomioida, että työsuhdelipun mahdollinen käyttöönotto voi lisätä joukkoliikenteen matkustusta ja sen myötä jonkin verran vähentää kaupungin maksaman joukkoliikenteen subvention tarvetta.

Työsuhdematkalippu on verotonta 300 euroon asti. Verotonta on myös lipun hinta 750 euroa ylittävältä osalta, kuitenkin enintään 3 400 euroon asti. Toisin sanoen työnantajan tarjotessa 300 euron vuosittaisen lippuedun palkansaajalle, ei työnantajalle aiheudu lippuedun tarjoamisesta palkan sivukuluja eikä palkansaajalle veroseuraamuksia. Työnantajan on kuitenkin aina ilmoitettava työsuhdematkalippu tulo rekisteriin.

Harkittaessa työsuhdematkalipun käyttöönottoa tulee yhteistoimintalain (449/2007) hengessä neuvotella asiasta henkilöstön kanssa. Neuvottelussa tulisi kiinnittää huomiota sekä luontoisedun saannin ehtoihin että edun arvon määrittämiseen, koska veroseuraamukset yksittäiselle palkansaajallekin on syytä laskea huolella. Jos kyseessä ei ole vapaa etu, perittävä korvaus (vastike) on kuukausittain pidätettävä viranhaltijan/työntekijän palkasta (KVTES VI luku 5 §) mahdollisen ennakonpidätyksen suorittamisen jälkeen. Lisäksi on huomattava, että työsuhdematkalippu vaikuttaa tuloverolain 93 §:n 1 momentissa tarkoitettujen asunnon ja työpaikan välisten matkojen perusteella tehtävään matkakuluvähennykseen.

Tällä hetkellä Tampereen seudun joukkoliikenne tarjoaa työsuhdematkalippuna arvolipun (20, 40 tai 60 euroa) tai kausilipun (30, 90 tai 360 vuorokautta). Lisäksi valikoimassa on yhdistelmälippu, johon sisältyy myös junaliikenteen osuus. Seutukunnista työsuhdematkalippu on tiettävästi käytössä ainoastaan Tampereen kaupungilla.

Kuten valtuustoaloitteessa todettiin, työsuhdematkalipun käyttöönotolla voi olla useita positiivisia vaikutuksia ainakin henkilöstöpolitiikan, ympäristövaikutusten ja joukkoliikenteen toimivuuden näkökulmista. Työntekijöille/viranhaltijoille tarjottavia etuja ja palkkausjärjestelmää on kuitenkin syytä tarkastella kokonaisuutena. Kaupunginhallituksen hyväksy-

Ylöjärven kaupunki

Kaupunginvaltuusto	§ 149	11.12.2017
Kaupunginhallitus	§ 427	18.12.2017
Kaupunginhallitus	§ 72	18.02.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 28	04.03.2019

mässä henkilöstöohjelmassa Vetovoimaisuuden ja rekrytoinnin vahvistaminen -ohjelmakärjen yhdeksi tavoitteeksi on asetettu ”Arvioimme työsuhde-etujen kokonaisuutta”. Työsuhdematkalipun mahdollinen mukaanotto kaupungin henkilöstö- ja luontoisetujen kokonaisuuteen tulee tavalla tai toisella yhdeksi tarkasteltavaksi aihiksi henkilöstöohjelman toimeenpanon myötä lähivuosien aikana.

Lisätiedot Taru Smolander, vs. henkilöstöpäällikkö,
taru.smolander@ylojarvi.fi, p. 044 486 3292 sekä Jussi Teronen, vs. kehitysjohtaja, jussi.teronen@ylojarvi.fi, puh. 040 687 8338

Kaupunginjohtaja ehdottaa:

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy hallinto- ja talousosaston lausunnon vastauksena aloitteeseen.

Päätös Hyväksyttiin.

KAUPVALT 04.03.2019 § 28

Lisätiedot Taru Smolander, vs. henkilöstöpäällikkö,
taru.smolander@ylojarvi.fi, p. 044 486 3292 sekä Jussi Teronen, vs. kehitysjohtaja, jussi.teronen@ylojarvi.fi, puh. 040 687 8338

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginvaltuusto hyväksyy hallinto- ja talousosaston lausunnon vastauksena aloitteeseen.

Päätös Hyväksyttiin.
